

O b s a h

Úvodní poznámka	11
Úvod do problematiky	13
1 Morálka a etika jako předpoklad lékařského etického přístupu	21
1.1 Morálka a etika (terminologické poznámky)	21
1.2 Hodnoty, normy, ideály – součást morálního obrazu člověka a společnosti	23
1.3 K původu mravních hodnot	25
1.4 K původu morálky	26
1.5 Morální kategorie	28
1.6 Struktura morálky	30
1.7 Aplikační formy morálky	31
1.8 Ke vztahu morálky a práva	32
1.9 Ke vztahu etiky a náboženství	33
1.10 Ke vztahu morálky, etiky a bioetiky	33
1.11 Filozofická východiska etického rozhodování	34
1.12 Definice etiky	40
1.13 Struktura etiky	43
2 Lékařská etika	45
2.1 Zdroje lékařské etiky	45
2.2 Předmět lékařské etiky	49
2.3 Lékařská etika – mravní orientace lékařské praxe	51
2.4 Základní principy lékařské etiky	56
2.5 Problematika odpovědnosti v lékařské etice	61
2.6 Etická situace lékaře v rozhodování	64
2.7 Etický postoj lékaře vyplývá z jeho morální odpovědnosti	66
2.8 Etický postoj lékaře neomezuje svobodu jeho osobnosti	68
2.9 Svoboda jako výzva k uskutečňování dobra v medicíně	69
2.10 Epikie – mravní optimalizace našeho jednání a chování	70

3 Komunikace lékaře s pacientem	72
3.1 Práva nemocných.....	76
3.2 Vztah lékaře a pacienta v kontextu právních norem	77
3.3 Ochrana osobních údajů ve zdravotnictví	84
4 Stručný pohled na problematiku některých lékařských oborů	85
4.1 Lidská reprodukce a medicína.....	85
4.2 Gynekologie a porodnictví	90
4.3 Pediatrie	91
4.4 Anestezioologie.....	92
4.5 Chirurgie	94
4.6 Psychiatrie	97
4.7 Praktické lékařství.....	98
4.8 Psychoterapie.....	101
4.9 Lékařská genetika	102
4.10 Transplantační medicína	104
4.11 Problematická intenzivní medicíny	105
4.12 Geriatrie	110
5 Etika v procesu umírání.....	116
5.1 Eutanazie.....	118
5.1.1 Pohled na diskuze o eutanazii v naší republice	123
6 Etika klinického výzkumu	127
6.1 Etická komise.....	130
6.2 Lékařská etika a ekonomie.....	131
7 Osobnost lékaře – základní prvek aplikované lékařské etiky.....	135
7.1 Úvodní poznámky	135
7.2 Obsahové součásti utváření mravní identity osobnosti	138
8 Étos	141
8.1 Etymologické významy a definice.....	141
8.2 Étos lékaře	143
8.3 Kultivace étosu lékaře	144
8.4 Komplexní prohloubení étosu lékaře prostřednictvím lékařských stavovských ctností.....	145
8.5 Historický vývoj názorů na základní charakteristiky ctností	148
8.6 Etika ctností v současnosti.....	150
8.7 Kultivace étosu lékaře prostřednictvím lékařských stavovských ctností	152
8.7.1 Úloha poznání.....	152
8.7.2 Úloha vůle	167

8.7.3 Lékařské stavovské ctnosti – morální ideál lékařské praxe	173
8.8 K étosu lékaře v současnosti.....	176
8.8.1 Étos lékaře jako symbol principu soudržnosti obsahu lékařského poslání v postmoderním světě.....	183
8.8.1 Étos lékaře jako symbol prožívání osobního postoje.....	184
9. Aktuální závěrečná poznámka	186
10 Přílohy	188
10.1 Hippokratova přísaha	188
10.2 Etický kodex České lékařské komory.....	189
10.3 Práva pacientů	193
10.4 Úmluva o lidských právech a biomedicíně Rady Evropy	196
10.5 Deklarace práv počatého dítěte	206
10.6 Charta práv dětí v nemocnici	209
10.7 Etika genetických aspektů v intenzivní medicíně	210
10.8 Helsinská deklarace Světové lékařské asociace.....	214
10.9 Deset důvodů, proč jsem proti eutanazii.....	220
10.10 Terminální odpojování od ventilátoru v intenzivní péči	222
10.11 Madridská deklarace schválená Světovou psychiatrickou asociací v Madridu 25. 8. 1996	232